

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI

MD - 6427, satul Grozești, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozești@gmail.com

WEB : grozești.sat.md

PROIECT

DECIZIE nr. 6 / 15

din 06 decembrie 2021

s. Grozești

**“ Cu privire la implementarea abordării LEADER
pe teritoriul s. Grozești ”**

Avînd în vedere intenția s. Grozești de implementare pe teritoriul său a abordării LEADER și de creare a Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ” , în conformitate cu Art. 10, alin. (4) din Legea nr. 50 / 2021 cu privire la grupurile de acțiune locală și art. 14, alin.(i ²) și Art. 29 , alin. (1) lit. (n) din Legea nr. 436 – XVI din 28.12. 2006 privind administrația publică locală , avizul comisiei pentru pentru învățămînt, protecție socială, sănătate publică și muncă , cultură, tineret și sport și culte , Consiliul local,

DECIDE :

1. Se acceptă **implementarea abordării LEADER** pe teritoriul s. Grozești , raionul Nisporeni.
2. Se accept participarea Primăriei Grozești în calitate de fondator la constituirea Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ” .
3. Se împuternicește primarul s. Grozești Tofan Serghei să semneze acordul de constituire în numele satului Grozești și să reprezinte localitatea în cadrul Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ” .
- 4 .Controlul executării prezentei Decizii se atribuie Consiliului local.

AU VOTAT : Pro- , Contra - , Abținuți -

Autor :

Primarul s. Grozești

Tofan Serghei ,

Tel : (0264 - 43) 2-36, Primaria.Grozești@gmail.com

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

RAPORT privind abordarea LEADER

În anul 1991 a fost dat startul inițiativei europene LEADER. Fiecare inițiativă are ca scop să experimenteze metodele și ideile privind problemele-cheie ale statelor-membre pentru a putea rectifica și îmbunătăți politicile generale. În baza conceptului acestei inițiative stă principiul subsidiarității, care se bazează pe cooperare și complementaritate între eforturile cetățenilor și ale instituțiilor publice, în conformitate cu sloganul „atât de mult stat, cât este necesar, atât de multă societate, cât este posibil».

Abordarea LEADER permite reorganizarea comunităților locale în conformitate cu viziunea proprie și determină nivelul de maturitate al societății civile, conștientizarea responsabilităților și posibilităților de dezvoltare de către cetățeni, procesul de implicare a cetățenilor în participarea activă la dezvoltarea zonelor rurale. Acest proces reprezintă o mare provocare, mai ales în țările cu democrație tânără, unde depășirea neîncrederii societății este adesea complicată, iar capitalul și potențialul civic este redus. Scopul acestei inițiative este elaborarea metodei, care să permită partenerilor locali să acționeze împreună, în conformitate cu viziunea comună elaborată de către ei, pentru dezvoltarea și viitorul zonelor rurale

Abordarea LEADER poate fi rezumată la șapte trăsături esențiale.

Trăsătura 1. Strategii de dezvoltare locală axate pe zonă O abordare axată pe zonă ia în considerare un teritoriu mic, omogen, din punct de vedere social, caracterizat adesea prin tradiții comune, identitate locală, simțul apartenenței sau nevoi și așteptări comune, ca fiind zona țintă pentru punerea în practică a politicii.

Trăsătura 2. Abordarea „de jos în sus”. Într-o abordare „de jos în sus”, actorii locali participă la luarea de decizii privind strategia, precum și la selectarea priorităților care trebuie urmărite în zona lor locală. Experiența a arătat că abordarea „de jos în sus” nu trebuie considerată ca fiind alternativă sau opusă abordărilor „de sus în jos” ale autorităților naționale și/sau regionale. Abordarea „de jos în sus” se combină și interacționează cu acestea, în scopul obținerii unor rezultate globale mai bune.

Trăsătura 3. Parteneriate public-privat: **grupuri de acțiune locală (GAL)**. Instituirea unui parteneriat local, cunoscut ca „grup de acțiune locală” (GAL), este o trăsătură originală și importantă a abordării Leader. GAL are sarcina de a identifica și de a implementa o strategie de dezvoltare locală, de a lua decizii privind alocarea resurselor financiare și de a le administra.

Trăsătura 4. Facilitarea inovației. Leader poate juca un rol însemnat în stimularea unor abordări noi și inovatoare privind dezvoltarea zonelor rurale. Această inovație este încurajată de marea libertate și flexibilitate de care dispun grupurile de acțiune locală în luarea deciziilor privind acțiunile pe care vor să le susțină.

Trăsătura 5. Acțiuni integrate și multisectoriale. Leader nu este un program de dezvoltare sectorială. Strategia de dezvoltare locală trebuie să aibă o logică multisectorială, care să integreze diferite sectoare de activitate. Acțiunile și proiectele cuprinse în strategiile locale trebuie să fie corelate și coordonate ca un ansamblu coerent.

Trăsătura 6. Stabilirea de contacte în rețea. Stabilirea de contacte în rețea include schimbul de realizări, de experiențe și de cunoștințe între grupurile Leader, zonele rurale, administrațiile și organizațiile implicate în dezvoltarea rurală a UE, indiferent dacă acestea sunt sau nu beneficiari direcți ai programului Leader. Stabilirea de contacte în rețea este un mijloc de transfer al bunelor

practici, de diseminare a inovațiilor și de construire pe baza lecțiilor învățate din dezvoltarea rurală locală.

Trăsătura 7. Cooperarea merge dincolo de stabilirea de contacte. Ea implică un grup de acțiune locală care desfășoară un proiect comun cu un alt grup Leader sau cu un grup care are o abordare similară, într-o altă regiune, într-un alt stat-membru sau chiar într-o țară terță. Cooperarea poate ajuta grupurile Leader să își intensifice activitățile locale. Le poate permite să rezolve anumite probleme sau să sporească valoarea resurselor locale .

Așa cum am menționat mai sus, beneficiarii Programului LEADER sunt „**Grupurile de Acțiune Locală**” (GAL) care își desfășoară activitatea pe un teritoriu rural, cu o populație cuprinsă între 10.000 - 100.000 locuitori și densitatea de maximum 150 de locuitori pe km².

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului nu reglementează forma juridică a parteneriatelor public-privat implicate în punerea în aplicare a strategiilor locale de dezvoltare. Cu toate acestea, așa-numitele „Grupuri de Acțiune Locală” sunt definite în conformitate cu Regulamentul 1698/2005, articolul 62.

Abordarea dezvoltării locale bazate pe parteneriat este pusă în aplicare de Grupurile de Acțiune Locală care îndeplinesc următoarele condiții: (a) trebuie să propună o strategie locală integrată de dezvoltare bazată și trebuie să fie responsabile pentru punerea în aplicare a acesteia;

(b) trebuie să constituie fie un grup care beneficiază deja de inițiativa Leader II (1) sau Leader+ (2) sau care corespunde abordării Leader, **fiu un nou grup reprezentativ de parteneri** din diverse medii socioeconomice prezente la nivel local pe teritoriul în cauză.

La nivel decizional, partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile, cum ar fi agricultorii, femeile din mediul rural, tinerii, precum și asociațiile acestora, trebuie să reprezinte cel puțin 50% din parteneriatul local;

(c) trebuie să facă dovada că au capacitatea de a defini și de a pune în aplicare o strategie de dezvoltare pentru zona în cauză.

Autoritatea de gestionare se asigură că grupurile de acțiune locală desemnează un coordonator administrativ și financiar care are capacitatea de a administra subvențiile publice și de a asigura buna funcționare a parteneriatului sau se asociază într-o structură comună constituită juridic, al cărei statut garantează buna funcționare a parteneriatului și capacitatea de a administra subvențiile publice. Teritoriul care intră sub incidența strategiei este omogen și reprezintă o masă critică suficientă din punct de vedere al resurselor umane, financiare și economice pentru a susține o strategie de dezvoltare viabilă.

Grupurile de Acțiune Locală selectează proiectele finanțate în cadrul strategiei locale de dezvoltare. Acestea pot selecta, de asemenea, proiecte de cooperare .

Teritoriile GAL vor fi delimitate prin decizia Consiliilor Locale relevante. Consiliile Locale urmează să ia decizia privind aderarea la un anumit GAL și primarii trebuie să semneze Documentul de Parteneriat SARD GAL. Teritoriul acelor localități va fi teritoriul unui Parteneriat SARD GAL, primarii cărora au semnat Documentul de Parteneriat GAL în baza deciziei consiliilor locale vizate. Procesul verbal cu privire la deciziile relevante ale consiliilor locale trebuie să fie prezentate către SARD. Deci, în scopul creării GAL-ului, se solicită Decizia Consiliului local Grozești de implementare a abordării LEADER .

Primar

Tofan Serghei

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul deciziei Nr. 6 / 15 din 06. 12. 2021 “ **Cu privire la implementarea abordării LEADER pe teritoriul s. Grozești** ”

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de decizie a fost elaborat întru **la implementarea abordării LEADER pe teritoriul s. Grozești și participarea Primăriei Grozești în calitate de fondator la constituirea Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ”** .

Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile cu Art. 10, alin. (4) din Legea nr. 50 / 2021 cu privire la grupurile de acțiune locală și art. 14, alin.(i ²) și Art. 29 , alin. (1) lit. (n) din Legea nr. 436 – XVI din 28.12. 2006 privind administrația publică locală ,

II. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectului deciziei presupune implementarea Abordării LEADER , care ar permite reorganizarea comunității locale în conformitate cu viziunea proprie și determină nivelul de maturitate al societății civile, conștientizarea responsabilităților și posibilităților de dezvoltare de către cetățeni, procesul de implicare a cetățenilor în participarea activă la dezvoltarea localității.

III. Scopul

Scopul proiectului este implementarea Abordării LEADER și participarea Primăriei Grozești în calitate de fondator la constituirea Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ” .

Obiectivele scontate :

- implicarea voluntară a cetățenilor în realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a localității ;
- educarea unor cetățeni activi și responsabili.

IV. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect nu va necesita cheltuieli suplimentare .

V. Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ în implicarea voluntară a cetățenilor în realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a localității și va conduce la educarea unor cetățeni activi și responsabili.

VI . Consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional proiectul a fost plasat pe pagina **WEB : grozesti.sat. md** la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecter de decizii* .

Proiectul deciziei se prezintă comisiilor consultative de specialitate pentru avizare și se propune Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
PRIMĂRIA SATULUI GROZEȘTI
MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax
Primaria.Grozesti@gmail.com
WEB : grozesti.sat.md

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul Nr. 6 / 15 din 06. 12. 2021 “ Cu privire la implementarea abordării
LEADER pe teritoriul s. Grozești ”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Autorul proiectului deciziei Tofan Serghei în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului
I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este primarul s. Grozești ceia ce corespunde art.112 din Constituție și art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

Categoria actului normativ propus este **Decizie de consiliul local**, ceia ce corespunde art.112 din Constituție și art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239 / 2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt :

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că :

(1) *Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.*

(2) *Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe panoul informativ a autorității publice cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor.*

În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informativ și pagina WEB a Primăriei Grozești .

De asemenea, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor.

Totodată , în conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul deciziei a fost elaborate în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) *desemnarea persoanei responsabile care va elabora proiectul, în cazul dat - primarul satului.*

b) *determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;*

c) *elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;*

g) *elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.*

(2) *Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare comisiilor consultative ale consiliului local și, ulterior Consiliului local.*

În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239 / 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului este implementarea Abordării LEADER și participarea Primăriei Grozești în calitate de fondator la constituirea Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ”.

Obiectivele scontate :

- implicarea voluntară a cetățenilor în realizarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a localității ;
- educarea unor cetățeni activi și responsabili.

Analizând proiectul de decizie , se constată, că scopul declarat de autor în nota informativă vine să atingă obiectivele scontate și real corespunde prevederilor acestuia.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Totodată , proiectul este lansat pentru a spori încrederea cetățenilor în autoritățile locale , a consolida responsabilitatea personală a funcționarilor întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale, a asigura transparența și corectitudinea activității APL și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale .

Promovarea proiectului se realizează cu respectarea preponderentă a interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative (deciziile) sunt însoțite de “ nota informativă” , care cuprinde

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;*

În nota informativă autorul relevă condițiile și evidențiază elementele noi ce au impus elaborarea proiectului de decizie și prezintă impactul proiectului cu argumentele corespunzătoare , în conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „ fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „ Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul local sau cel de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de de decizie a fost elaborat cu respectarea următoarelor reguli:

1. *Este expus în limbaj simplu, clar și concis , se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație ;*
2. *Nu sunt folosite neologisme ;*
3. *Se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice ;*

4. *Termenii de specialitate , denumiri și abreviatuiri sunt utilizați numai cei consacrați în domeniul la care se referă reglementarea;*
5. *Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.*

**Textul proiectului de decizie întrunește cerințele
prevăzute de art. 54 al Legii nr.100 din
22.12.2017 cu privire la actele normative .**

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea responsabililor de implementare și stabilește domeniile și limitele profesionale de acțiune a acestora.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul Deciziei nr. 6 / 15 din 06. 12. 2021 “ Cu privire la implementarea abordării LEADER pe teritoriul s. Grozești ” a fost elaborat de către primarul Tofan Serghei , avînd drept scop *implementarea Abordării LEADER și participarea Primăriei Grozești în calitate de fondator la constituirea Grupului de Acțiune Locală „ Meleagurile Prutului ”* .

Autorul a respectat rigorile de transparență stabilite prin legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă stabilește argumente pertinente și valabile pentru justificarea soluțiilor acestui proiect.

Prevederile proiectului nu sunt în detrimentul interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului .

În cadrul proiectului expertizat au fost identificați factori și riscuri de corupție și prezentate soluțiile de contracarare.

Expertizat : Tofan Serghei, primar

